Cursusgids

2026/2027

Theologische Vorming Gemeenteleden

www.tvg-onstwedde.nl

In deze cursusgids vindt u een compleet programmaoverzicht van de cursus ‘Theologische Vorming voor Gemeenteleden’ te Onstwedde.

Voor wie?
Deze avonden zijn bedoeld voor diegenen die meer over de Bijbel willen weten, hun geloof willen verdiepen en praktisch toegerust willen worden voor een taak binnen de eigen gemeente of daarbuiten.
Een vooropleiding is niet vereist.

Wanneer?
De lesavonden zijn op donderdagavond en beginnen steeds om 19.30 uur en duren tot 22 uur. De eerste avond is op D.V. 27 augustus 2026.

Waar?
De cursus wordt gegeven in d' Ekkelkaamp, Kerklaan 7, 9591 AH Onstwedde.

Hoe lang duurt de cursus?
De cursus bestaat dit jaar uit 8 modules/vakken die afzonderlijk te volgen zijn. Een module beslaat 3 lesavonden van 2 lesuren. Professionals uit de regio verzorgen de lessen.
TVG omvat een programma van drie jaar. Na drie jaar ontvangen cursisten een certificaat.

Hoeveel kost het?
Per module betaalt u € 30,- (incl. lesmateriaal, koffie en thee). Volgt u alle 8 modules, dan krijgt u 10% korting op de totaalprijs en betaalt u €216,-
De slotavond is op D.V. 22 april 2027 en kost ongeveer €20,- per persoon.

Introductie avond.
We nodigen u van harte uit om een cursusavond vrijblijvend mee te maken. Bel voor informatie met Geertje Wubs 0599 331480.

Aanmelden/ opgeven
U kunt zich voor het hele cursusseizoen opgeven maar ook voor één of meer losse modules. Dit kan door een e-mail te sturen aan de secretaris gagwubs@gmail.com of door de antwoordkaart ingevuld aan ons terug te sturen. (www.tvg-onstwedde.nl)
Aanmelden en eventueel afmelden dient schriftelijk te gebeuren.

Theologische Vorming
Gemeenteleden
www.tvg-onstwedde.nl

Module 1 Dogmatiek

Onderwerp: De laatste dingen

Docent: Drs. H.-J. van der Wal

Omschrijving

Op verschillende plekken in de Bijbel wordt er gesproken over zaken die in de toekomst zullen gebeuren. Zo kondigt Christus aan dat Hij terug zal komen en dat er een laatste oordeel zal zijn. In deze cursus verdiepen wij ons in de eschatologie, dat wil zeggen de leer van de laatste dingen. Het gaat hierbij zowel om de bestemming van onze ziel als ook om de bestemming van heel Gods schepping.

Inhoud

	datum	Lesstof
1	27 aug 2026	Het Rijk van God: de toekomst van hemel en aarde
2	3 sept 2026	Het leven na de dood: onze persoonlijke toekomst
3	10 sept 2026	De wederkomst en het jongste gericht

Doelstellingen

Cognitief	De cursist weet vanuit de Bijbel in grote lijnen zijn/haar toekomstverwachting onder woorden te brengen.
Affectief	De cursist verlangt ernaar om samen met Christus te zijn.

Drs. H.-J. van der Wal, Groningen/Vlagtwedde/Urk
E-mail: hj.van.der.wal@wxs.nl

Module 2 Gemeenteopbouw

Onderwerp: Een kerk van én-én

Docent: Dhr. J. van der Wal

Omschrijving

Op zoek naar een twee componentenkerk. Een kerk van én-én. Het verrijken van de ene component die sterk aanwezig is met het andere, minder aanwezige, leidt tot een krachtige, aantrekkelijke en vitale christelijke gemeente

Inhoud

	datum	lesstof
1	24 sept	Start, Woord en Geest, waarheid en genade
2	1 okt	Vrucht en gaven, traditie en vernieuwing, binnen en buiten
3	8 okt	Heelheid en gebrokenheid, bidden en werken, relatie en richting

Doelstellingen

Cognitief	Zicht op de vele bouwstenen voor een christelijke gemeente
Affectief	Leren toepassen van bouwen van een christelijke gemeente van én-én in de eigen praktijksituatie

Dhr. J. van der Wal, Appingedam
E-mail: vanderwaljitse@gmail.com

Module 3 Ethiek

Onderwerp: Bijbelse ethiek

Docent: Ds. M. van Genderen
Omschrijving

In deze module maken we kennis met de Bijbelse ethiek. We denken na over de vraag hoe christenen tot verantwoorde keuzes komen in morele vragen.
Daarbij kijken we eerst naar wat ethiek is, daarna naar hoe de Bijbel spreekt over goed leven, gehoorzaamheid, wijsheid en navolging.
Ten slotte oefenen we met concrete voorbeelden uit het leven van vandaag.

Inhoud

	datum	lesstof
1	22 okt	Wat is ethiek? basisbegrippen en manieren van moreel denken
2	29 okt	Hoe spreekt de Bijbel over goed leven? Leren de bijbel moreel te lezen en toe te passen
3	5 nov	Oefenen met casussen actuele vragen rond leven, samenleving en technologie

Doelstellingen

Cognitief	1) Je ontdekt wat ethiek is en waarom het voor christelijk leven belangrijk is. 2) Je leert hoe de Bijbel richting geeft aan morele vragen. 3) Je oefent om actuele kwesties zorgvuldig en Bijbels te doordenken. 4) Je groeit in het voeren van respectvolle gesprekken over ethiek.
Affectief	Je groeit in het verlangen om in afhankelijkheid van God, met een geopende Bijbel, wijs, zorgvuldig en liefdevol keuzes te maken. Daarbij leer je iets verstaan van Psalm 119: Gods Woord is een lamp voor onze voet en een licht op ons pad.

Ds. M. van Genderen, Stedum
E-mail: ds.hervgemslwt@gmail.com

Module 4 Praktische Theologie

Onderwerp: Het gebed

Docent: Ds. G.J. Otter

Omschrijving

Het gebed is een kostbaar onderdeel in het leven in geloof. David schreef verschillende gebeden en in de kerkgeschiedenis heeft het een belangrijke plek. In dit onderdeel kijken we naar vormen van gebed en zullen we ook praktisch oefenen. Hoe je voor anderen mensen bidt zal hierbij eveneens de aandacht krijgen. Waar moet je op letten bij het gebed voor anderen?

Inhoud

	datum	lesstof
1	19 nov	Gebeden in de Bijbel en kerkgeschiedenis
2	26 nov	Gebed in het persoonlijk geloofsleven
3	3 dec	Voorbede

Doelstellingen

Cognitief	Meer inzicht in vormen van gebed
Affectief	Meer vaardigheid in gebed en voorbede

Ds. G.J. Otter, Sellingen
E-mail: g.j.otter@pm.me

Module 5 Kerkgeschiedenis

Onderwerp: De komst van het Christendom in onze streken.

Docent: Drs. J.G. Abbes

Omschrijving

In onze sterk geseculariseerde samenleving is het contrast tussen het Christelijk geloof en het nieuwe heidendom confronterend. Toch is dit niet nieuw, want toen onze streken in de 8e en 9e eeuw in aanraking kwamen met het Evangelie was dat evenzeer het geval. In deze module gaan we dieper in op de kerstening van onze regio; wat troffen de missionarissen aan en hoe werd het Evangelie gebracht? Hoe reageerde de bevolking erop en ontstond er langzamerhand een kerkelijke structuur en een (min of meer) gekerstende samenleving?

Inhoud

	datum	lesstof
1	7 jan 2027	De Friezen en Saksen en hun geestelijke wereld. De confrontaties met de (christelijke) Franken. De Fries-Frankische en Saksische oorlogen tegen Karel de Grote. De Angelsaksische kloosters en hun 'peregrinatio pro Christo' (pelgrimage of vreemdelingschap voor Christus).
2	14 jan 2027	Missionarissen in de Friese en Saksische streken: Willibrord, Liudger, Willehad, Bonifatius, Wiho e.a. Evangelisatiemethoden en het gebruik van de 'Heliand'. De oudste missieparochies en bisdommen (Münster, Osnabrück en Bremen).
3	21 jan 2027	De rol van de Benedictijnen van Corvey in Westerwolde. Onstwedde als waarschijnlijke 'bakermat' van het Christendom in Oost-Groningen. De oudste kerken in de provincie. De uitwerking van de kerstening in de navolgende eeuwen.

Doelstellingen

Cognitief	Kennismaken met de tijd van de komst van het Christendom in onze regio en de wijze waarop het Evangelie ingang vond bij de bevolking.
Affectief	We leren van het geestelijk leven en de geloofsijver van de eerste missionarissen en hun moed en kracht om getuige van Christus te zijn in een heidense omgeving.

Drs. J.G. Abbes, Bourtange
E-mail: jochemabbes@sisteviator.nl

Module 6 Oude Testament

Onderwerp: Het hart van de profetie

Docent: Drs. J.W. Mout
Omschrijving

Afgelopen seizoen keken we naar het hart van de Thora. Nu verdiepen we ons in de profetische geschriften, met als doel om daarin Jezus Christus te vinden. Christus zelf begon bij Mozes en bij al de profeten en legde hun uit, wat in al de Schriften op Hem betrekking had.
We gaan op zoek naar het centrale thema van de profeten, om te ontdekken dat Mozes én Elia terecht met Christus spraken over
Zijn exodus in Jeruzalem.

Inhoud

	datum	lesstof
1	28 jan 2027	Inleiding: de Profetische Geschriften. Wie waren de profeten? Wat is hun boodschap? Wat is profetische literatuur? Er zijn ook profeten in de Bijbel die geen geschriften hebben nagelaten.
2	4 febr 2027	Diepteboring: Jesaja, de Evangelist van het Oude Testament. En de laatste profeet van het Oude Testament als scharnierpunt tussen Oud en Nieuw.
3	11 febr 2027	Actualisering: Het Profetische Woord. Profetie vandaag de dag. Bestaat dat nog? En zo ja, hoe toets je deze? Hoe helpen daar de Profetische Geschriften bij?

Doelstellingen

Cognitief	De cursist kent de achtergrond en theologische inhoud van de profetische boeken en wat de centrale boodschap van Israëls profeten is. Kennis van de Bijbelse profetie helpt vandaag de dag kaf van koren te onderscheiden.
Affectief	De cursist ziet met verwondering hoe Christocentrisch de Tenach is en kan zelf meer ontdekken van Christus in het Oude Testament tot versterking van zijn/haar geloof in de God van Israël en Vader van onze Heere Jezus Christus.

Drs. J.W. Mout, Middelstum
E-mail: jwm@solcon.nl

Module 7 Nieuwe Testament

Onderwerp: De 4 evangeliën

Docent: Ds. H.C. Marchand

Omschrijving

Sinds ruim 150 jaar gaat men uit van de chronologische volgorde:
1. Markus, 2. Mattheus en Lukas, 3. Johannes. Markus is dus het oudste en Johannes het jongste evangelie. Waar is dat op gebaseerd en klopt dat wel? Wat bedoelt men met die geheimzinnige bron Q. G.H. van Kooten publiceerde onlangs een boek waarin hij stelt: Johannes is het oudste en Lukas het jongste. Vanwaar dit verschil? Wat zijn zijn argumenten en wat betekent dat voor de wijze waarop je over de evangeliën preekt?

Inhoud

	datum	lesstof: Papers van HCM
1	18 febr 2027	Johannes de oudste
2	4 mrt 2027	De bron Q, Markus en Mattheus
3	11 mrt 2027	Lukas de jongste

Doelstellingen

Cognitief	Inzicht op de verschillen in de evangeliën
Affectief	Vertrouwd raken met de hoofdlijnen van de evangeliën. Hun verschillen en overeenkomsten. Waar legt elk evangelie de nadruk op?

Ds. H.C. Marchand, Groningen
E-mail: marchandnieuwland@outlook.com

Module 8 Zending en evangelisatie

Onderwerp: Getuigen in en vanuit de Bijbel

Docent: Ds. G.J. van den Top

Omschrijving

Getuigen in en vanuit de Bijbel als Gods Woord - de Kerkgeschiedenis, zowel Vroege Kerk als Reformatie tot heden en een persoonlijke insteek en toepassing voor een missionair leven voor nu en in de nabije toekomst.
Waar liggen actuele en toekomstige problemen en uitdagingen?!

Inhoud

	datum	lesstof
1	18 mrt 2027	Nieuwe Testament (vervolg vorig seizoen) - Israël Gods Volk - zegen en vrede van Abraham wordt nu in Christus over de wereld verkondigd. We starten en vervolgen in dit verband met het Bijbelboek Openbaring en gaan zo de Vroege Kerkgeschiedenis in.
2	1 apr 2027	Verbreiding van het Evangelie door kerkvaders, hervormers en zendelingen met opmerkelijke staat van dienst, bijvoorbeeld Augustinus, Johannes Hus, Luther, Hudson Taylor, etc.
3	8 apr 2027	Christen-zijn in deze tijd en in de nabije Toekomst.. Steeds meer is zending en evangelisatie onder invloed van globalisatie, een medeverantwoordelijkheid en kans en roeping voor de individuele Christen geworden in zijn of haar alledaagse leven. Tegelijk zijn er meer uitdagingen i.v.m. de verspreiding van dwalingen (Mat. 24) en de toename van christenvervolging dichtbij en wereldwijd. En hoe staan we hier dan in als christen. (Efeze 6 vers 1-10)

Doelstellingen

Cognitief	Essentiële missionaire Bijbelkennis en kennis van de relevante Kerkgeschiedenis eigen maken met het oog op de verbreiding van het Evangelie en het staan als christen in deze wereld.
Affectief	Meer en meer persoonlijk betrokken raken bij de Bijbelverhalen. En hoe voelen we ons verbonden met en leren we van 'belangrijke' personen uit de Vroege Kerk en Reformatie en Heden..

Ds. G.J. van den Top
E-mail: gjvdtop@hetnet.nl

.....

Slotavond: 22 april 2027

Het cursusjaar wordt op een feestelijke manier afgesloten met een gezellige avond. Op dit moment is de precieze inhoud van de avond nog niet bekend. Daar komen we later op terug.
Op deze avond vindt ook het uitreiken van eventuele certificaten plaats.

Noteer deze datum alvast in uw agenda

Theologische Vorming voor Gemeenteleden Cursusjaar 2026-2027		
module/vak	**docent**	**datum /plaats**
1. Dogmatiek	Drs. H.-J. van der Wal	27 aug, 3 & 10 sept 2026
2. Gemeenteopbouw	Dhr. J. van der Wal	24 sept, 1 & 8 okt 2026
3. Ethiek	Ds. M. van Genderen	22, 29 okt & 5 nov 2026
4. Praktische Theologie	Ds. G. J. Otter	19, 26 nov & 3 dec 2026
5. Kerkgeschiedenis	Drs. J.G. Abbes	7, 14 & 21 jan 2027
6. Oude Testament	Drs. J.W. Mout	28 jan, 4 & 11 febr 2027
7. Nieuwe Testament	Ds. H.C. Marchand	18 febr, 4 & 11 mrt 2027
8. Zending & Evangelisatie	Ds. G.J. van den Top	18 mrt, 1 & 8 april 2027
Slotavond	docenten, cursisten & evt. partners	22 april 2027

Studieleiding

Drs. H.-J. van der Wal
Idastraat 49,
9716 HB Groningen
Tel. 06-23981700
E-mail: hj.van.der.wal@wxs.nl

Mevr. Eveline van de Meent
(Penningmeester)
Karskenslaan 2-1,
9591 BP Onstwedde
Tel. 0599-788939
E-mail:
eveline.vandemeent@solcon.nl

Mevr. Geertje Wubs
(secretariaat)
Kerklaan 5
9591 AH Onstwedde
Tel. 0599-331480
E-mail:
gagwubs@gmail.com

IBAN: NL17RABO0375883479
T.n.v. Cursus Theologische Vorming Gemeenteleden

Uitgangspunten TVG-cursus:

Bij de TVG gaan we uit van wat Paulus schreef in zijn brief aan Timotheüs:
"Elke schrift(Bijbel)tekst is door God geïnspireerd en kan gebruikt worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen, en om op te voeden tot een deugdzaam leven, zodat een dienaar van God (gemeentelid) voor zijn taak berekend is en voor elk goed doel volledig is toegerust." (2 Tim.3:16,17)